

MOFTUL ROMAN

No. 5. — DUMINICĂ, 29 APRILIE 1904.

20 BANI NUMERUL

DIRECTOR, I. L. CARAGIALE

Împiegatul familist

8 luni înainte de
suprimarea

postului

8 luni după
suprimarea

Educațiunea sentimentală la vite

Gazetele toate ne-au povestit minuni despre expoziția de vite care s'a ținut zilele trecute la domeniul Cocioc, nume vestit pentru crema, laptele-bătut, coșulețele, ștreangurile și sforicțele sale. Cu drept cuvânt, gazetele au adus și de astădată laude administratorului domeniilor Coroani, onor. d. I. Kalinderu, pentru patriotismul cu care d-sa se sacrifică pentru îmbunătățirea producțiilor diverse ale acelor domenii. Expoziția de vite dela Cocioc a dovedit odată mai mult că, cu metodă științifică și cu stăruință, se pot obține și la noi dobitoace bine cultivate, cu instrucțiune și educațiune raționale.

Pină unde a putut merge omul cu știința în cultura vitelor, se va vedea mai la vale dintr'un singur exemplu, pe care probabil nu l-a aflat nicio altă gazetă înaintea noastră; căci, dacă l-ar fi aflat, n'ar fi lipsit să ne ia înainte și să aducă laudele pe cari noi ne simțim datorii a le aduce d-lui administrator al domeniilor Coroanei. Dar să nu fim adulatori cu un bărbat, care nu poate suferi adulațiunea! să nu facem reclamă unui personaj așa de sus pus, care, știm bine cu toții, n'a umblat și nu umblă după reclamă; și să venim d'adrepți la fapt — faptul va vorbi de sine. Iată.

Un negustor econom de vite a mers la Cocioc să cumpere un taur de prăsilă de rasă elvețiană. Și-a ales unul tinerel de vreo trei ani, foarte frumușel.

— Câte parale? întrebă negustorul.

— Un franc chilogramul, i se răspunde.

Negustorul, om fără educație sistematică, crescut pe alte vremuri și locuri, zice:

— Apoi, nu vreau să'l taiu... îl iau de prăsilă.

— Nu face nimic; dacă'l ieși, poți face ce poțtești cu el; noi ți'l dăm pe cântar.

— Foarte bine.

Il trag pe tăurel la cântar și ieso 400 de kilo.

— Greu e! zice negustorul.

— E taur cultivat! i se răspunde. Și negustorul numără 400 de lei; ia vita, o încarcă în gară la Periș, se suie și el în tren și pleacă acasă.

A doua zi, ajungând la descărcare, de-a minune, negustorul, prietin cu șeful de gară, îl roagă să'i cântărească tăurelul. Cântarul gării arată: 320 kilograme.

Negustorul sare'n sus:

— Nu se poate!

— Ba se prea poate.

— E stricat cântarul, șefule!

— Stricat?

Și șeful verifică cu greutate: cântarul e exact.

— Atunci?

— Atunci... o fi stricat cântarul dela Cocioc.

O telegramă... Dela Cocioc se răspunde că s'a cântărit taurul exact. O a doua telegramă, acelaș răspuns.

Negustorul merge'n persoană la domeniul.

— A slăbit taurul pe drum, desigur.

— Cum, domnule, să slăbească o vită îngrijită bine în timp de douăzeci de ceasuri cu optzeci de kilo? nu vedeți d-v. că vine câte patru kilo pe ceas?

— Se prea poate!... de dor.

— Cum, de dor?

— De dorul măsii! de dorul nostru care l-am crescut... asta e vită cu educație de familie... Glumești, cu dorul de mamă?... Dacă'i așa educația lui!

— Mie mi-e frică să nu fie mai mult educația cântarului.

— Domnule! nu'ți permitem astfel de reflecțiuni.

— Bine, ved eu asta; dar fie! zice negustorul scărpinându-se în cap; dor, dor? dar și optzeci de kilo pe zi scădere de dorul măsii — prea e prea... laptele măsii!

CAR...

CÂT NE IUBEAM...

ROMANȚĂ

Cât ne iubeam! ți-aduci aminte
Nu's de cât două sau trei luni...
Când flori se zugrăveau pe geamuri,
Noi ne'ndrăgeam ca doi nebuni.

Mi-ai fost amantă credincioasă
Iar eu pe alta nu iubeam,
Și blândă mă vegheați tot timpul
Cât lingă tine adormeam.

Când, tremurând, intram în casă,
Cu drag în brațe te strîngeam,
Mă'nșuflețea suflarea ți caldă,
Fiori prin inimă simțeam.

Dar, într'o zi, cu ce durere,
Vezuți că groasnic te-ai răcit...
Era fatal să se întemple:
Ați toate'n lume un sfârșit.

Azi ne privim cu nepăsare;
De câte ori ne întilnim,
Nimic simțirea nu ne spune...
Zadarnic!... nu ne mai iubim!

Căci este scris să ne despărț
Ursita'n fiecare an...
Ne-om îndrăgi la toamnă iarăși
Ah! soba mea de porțelan!

GEORGE CAÏR

O circulară a d-lui Ghiță Adamescu

Amicul nostru d. Ghiță Adamescu, secretar general al ministerului de instrucție, publică prin ziare o circulară, adresată directorilor de școli, care începe așa:

Domnule Director,

De la un timp observându-se că se urmează între elevii școalelor publice corespondențe cu cărți postale pictate în cele mai multe cazuri cu obscenități, ceea ce este cu desăvârșire în contra bunelor moravuri și a educațiunii tineretului, sunteți invitat să privi-gheați cu cea mai mare atenție corespondența școlariilor din școala ce dirijați, și pe care școlar îl veți dovedi că expediază sau primește cărți obscene să-l pedepsiți cu excluderea din școală pe timp de șase luni și în caz de recidivă cu excluderea pentru totdeauna.

Prin cărți postale pictate în cele mai multe cazuri cu obscenități, circulara înțelege fără îndoială acele cărți pe cari sunt zugrăviți oameni în costumul lui Adam, iar nu în redingota lui Adamescu. Bun și aprobat, n'avem nimic de zis.

Ne permitem însă o simplă observație: Găsim că d. Ghiță Adamescu e prea sever pedepsind cu escluderea și pe elevii cari primesc cărți postale. Ce sunt vinovați bieții băieți cărora un farsor găsește cu cale să le trimeată asemenea cărți?

Circulara d-lui Ghiță Adamescu va avea regretabile rezultate. Pină acum glumele cari se făceau de obicei în școli erau cam astea: un băiat vrea să se așeze pe un scaun, un camarad de spirit îi trăgea imediat scaunul, și veselia era generală, când cel păcălit cădea cu hațbaracele'n sus și și spărgea capul de dușumea; sau un școlar puneă unui altuia un jurnal la spate sub gulerul hainei și-i da foc cu un chibrit; incendiatul nu băga de seamă inteligenta farsă decât când începea să miroasă a pîr pîr, și a m. d.

Pe viitor, d. Ghiță Adamescu furnisează tinerimii studioase un nou soi de păcăleală...

Vrei să tachinezi pe un bun camarad? Sau vrei să te răzbuni în potriiva unui coleg care ia premiul I, pe când tu rămâi repetent, sau care ți-a refuzat cu cruzime o „abonea“ la o țigaretă de damă? Trimete-i imediat prietenului său adversarului o carte postală ilustrată reprezentând bunăoară cunoscutul trifoiu cu patru foi și cu cele patru perechi de picioare în cele mai pitorești pozițiuni. Adresantul va fi îndată exclus pe șase luni.

Aceasta-i singura obiecție serioasă ce facem la circulara d-lui Ghiță Adamescu, și mai avem una mai mititică:

Pentru ce, în circulara d-sale, amicul nostru nu a recomandat tinerii generațiuni ca să se delecteze cu ilustrațiunile așa de reconfortante și înălțătoare de moral ale *Moftului Român*?

DELA COOPERATIVA

FURTUNA CONJUGALA

Persoanele

D. Pintenescu, căpitan de roșiori.
Dna Pintenescu, monajeră.

D-na Pintenescu (*se plimbă agitată*).
Șapte și jumătate seara, s'a sleit supă, trebuie să fie piftie la ora asta!... Patru luni după căsătorie, numai patru luni au trecut, și domnul Pintenescu nu se arată deloc nerăbdător să alerge în brațele scumpei sale soții! D. Pintenescu, roșiorul, face pe pompierul care întârzie totdeauna când trebuie să stingă un incendiu! Foarte bine, mă voi localiza singură... voi suferi, voi plânge, mă voi resemna, voi muri... Ah! mamișo dragă, unde ești, tu, care mă sfătui să nu mă speriiu de roșiul tunicei d-lui căpitan ca bivolițele, ci mai bine să-l iaș pe Tănase băcanul din Mântuleasa, că-i om serios!... E drept că d. Tănase era chel, ciupit de vărsat, cu mustățile pe oală și tont de da'n gropi; dar pun ră-mășag că d. Tănase n'ar fi lăsat niciodată supă să se sleiască și pe nevasta lui să sufere ca fercheșul și filfisonul d. Pintenescu, ale cărui mustăți răsucite mi-au răsucit capul!... Ah! mamișo, sunt nenorocită!...

(Căpitanul Pintenescu intră de odată, repede. După un «bonsoar» scurt, milităresc, începe să se plimbe și el agitat în sens invers ca madam Pintenescu. Dir. supă așezată în mijlocul mesei, mă se ridică din când în când câte-o parodie de abur, ca ultima respirație a unui muribund.)

D-na Pintenescu (*oprindu-se brusc din plimbarea-i taciturnă*) Poftiți la masă, domnule căpitan!

Căpitanul. Că bine zici, dragă Fifi, uitasem și de foame...

D-na Pintenescu (*cu amărăciune*) Așa-i când se gândește omul la altceva...

Căpitanul. Mașer, iartă-mă nici n'aud ce spui. Sunt transportat!

D-na Pintenescu (*cu ironie profundă*) Cred și eu... o frumusețe!

Căpitanul (*intrigat*) Cine ți-a spus?

D-na Pintenescu. Lucrurile astea nu se spun, se ghicesc; nu puteai să întârzi până la ora asta decât pentru o minune ca aceea care ți-a furat acum mințile.

Căpitanul. Minune! bine-ai zis. Fiindcă știi totul, Fifi, să-ți spun. E o minune! O talie, un păr și niște picioare!

D-na Pintenescu (*indignată*). Domnule, primesc să fiu trădată, dar insultată niciodată!

Căpitanul (*plimbându-se din ce în ce mai agitat, privind în văzduh ca un ex-tatic*). S'o vezi Fifi! plină de foc ca o andaluză, și cu toate astea blândă ca un mielușel când pui mâna pe ea și o mângăi!... Și mă costă așa de puțin! Un chilipir...

D-na Pintenescu (*isbucind în plâns*). Ah, doamne, doamne! după patru luni de căsătorie, înșelată!...

Căpitanul (*extra-distrat*). Înșelată, zici tu? O, să o vezi înșelată! Ce frumoasă și elegantă este! Când m'arunc pe ea...

D-na Pintenescu (*tipând nervos*). Mizerabile! Monstrule!! Trebuie să fi beat sau nebun ca să vorbești asemenea în fața familiei înainte de a...

Căpitanul (*trezită brutal din reveria lui*). Ce-i, dragă? ce-i, puiule?

D-na Pintenescu (*căzând pe un scaun și plângând cu sughituri*). Mamișo, vino să vezi pe Fifița ta cât e de nenorocită!... Mizerabilul se laudă în fața mea cu amantele dumnealui!...

Căpitanul. Stăi, scumpo... nu plânge... ce amante?!

D-na Pintenescu.—Mai faci și pe cunicul... De geaba!

Căpitanul.—Dar îți jur pe examenul meu de maior!...

D-na Pintenescu (*sculându-se revoltată*). Cum, domnule? De un sfert de ceas îndrăznești să lauzi înaintea mea farmecile femeii pierdute pentru care-ți părăsești familia, și mai ai tupeul să faci pe chinezul?

Căpitanul (*uluit*). Ce femeie, Fifișo?

D-na Pintenescu (*imitând vocea groasă și entusiastă a căpitanului*). O talie, un păr și niște picioare!... (*Cu energie*) Domnule căpitan, astă seară iaș o birjă, și mă duc să mă culc la mamișica!

Căpitanul (*rișind cu hohot*). Ha-ha-ha!

D-na Pintenescu (*plângând din nou*). Rizi, rizi de suferințele, de martiriul meu!...

Căpitanul.—Cum să nu rîz, bobocule? Ești vorbesc de iapa pe care am cumpărat-o astăseară în rate și tu mă faci scene tragice de gelozie?!

STAHL

BACCHICE

I

Beaș, draguță, și când beaș
Pentru tine 'nchin de foc,
Doar să nu dea Dumnezeu
Să te bata-atât noroc...

Beaș și pentru vin, că-i dulce,
Beaș și pentru cărciumar;
Dragă, numai pentru mine
N'am bătut niciun pahar...

Căci de ce să beaș și poftă
De bătut să-mi mai 'nchin?
Amărit cum sunt în suflet,
După vin, aș bea pelin...

II

Ei, draguța-am dat banii!
Ce păcat că nu-s ai mei.
Insa după-atâta lipsă
Să mănăeam cova din ei...

Dacă vezi că din mâncare
Nicidecum n'oi înceta,
Pieptul gol cam cu de-a sila
Să ți-l duci la gura mea.

Ca să nu mai torn într'una
Vinul roșu ca și jarul,
Ia-ți și frunza cea de viță
Și-mi acopere paharul.

PODEANU.

În jurul lui M. C. A.

Ceea ce am prevăzut în numărul trecut s'a realizat: *Adevărul* și *Apararea Națională* s'au luat la ceartă pentru M. C. A. și A. A. R. și M. A. A.

Adăugăm azi un mic P. S. la cele ce am scris.

Regretăm că un ziar fundat de A. V. B. și la care colaborează amicii noștri C. M., I. T. și E. D. F. polemizează tocmai cu gazeta unde scrie bătrânul naționalist V. A. U. iar nu un X. Y. Z. oarecare.

E simplu ca a b c. că publicului nu-i pasă de M. C. A. și A. A. R. și M. A. A., mai ales azi când guvernul d-lui D. A. S. care-a succedat d-lui P. P. C. suprimă pe capete și la R. M. S. și la C. F. R. și la N. F. R. și la S. M. R., unde, în treacă fie zis, e prea greu serviciul (de la 9 a. m. până la 2 p. m.)

Cum să se intereseze de această polemică publicul când, după alte multe, veni și sf. Gheorghe, 23 Aprilie st. v., cu buclucul mutatului și cu plictiseala cărților de vizită cu p. s. f. p. z. d. v. o.?

Cum o să se ocupe și de una și de alta? Vorba aia: nu poți ține ntr'o mână de cât un p. p. n.

Q. e. d.

K. K.

POLITICA INALTA

Am un isnaș dela țară bun prieten, care crede orbeste în ce-i spun eu, mai ca seamă atunci când îi convine să crează. Mai ales în politică mă consultă ca pe un oracol. A venit alaltăieri la mine; mi-a spus că a intrat într'o daraveră de pcură și m'a rugat să i spun tot ce știu despre Americanul ăla, care vrea să ne eum-pere țara.

Eu care, în privința acestei afaceri, nu știu nimic decât că odată ne-a trecut Rockefeller pe la nas și n'am știut să-l prindem, n'am vrut să-l las pe provincial să plece desilusionat de mine, să mă socotească lipsit de orice cunoștință a culiselor politice,—și, tot sunt gazetar, zic: de ce nu i-as clădi amicului meu câteva caturi de bali-verne, cu cari și el la rindu-i sa facă furor la cafeneaua centrală din orașul lui?

— Ascultă-mă, neică, zic eu, îți spun ce știu, ce am putut afla pînă aseară; însă te rog să rămîni ntre noi; nu vreau să se afle că eu am dat sfoară 'n țară.

— Doamne fereste! zice isnaful.

— Uite ce e... Știi că venise odată Americanul acela cu bani buni, și făcea propunere foarte folositoare pentru noi, și nu s'a putut face nimica.

— De ce?

— De ce, de ne ce! nu s'a putut.

— De ce nu s'a putut?

— Pentru că n'au vrut liberalii.

— Apoi, acuma auz că ei vor...

Văzînd eu că isnaful mă 'ncurcă, zic: să'l iaș repede...

— Uite ce e, neică, zic, dumneata ești dela țară, nu pricepi cum se joacă de sus politica subțire.

— Spune dumneata, ca să pricep; de aia am venit.

— Când era să se isprăvească dă-ravera cu Americanul, a venit altcineva și a zis: nu se poate!

— Care altcineva?

Eu, văzînd că isnaful mă ține de scurt, ca să'l ameteșc, zic:

— Disconto-Gesellschaft!

— Cum?

— Disconto-Gesellschaft! Ai auzit dumneata de Disconto-Gesellschaft?

— Nu! tot American e?

— Nu, zic eu, e Neamț.

— Ei și, ce treabă avea Neamțul să se amestece?

— Știi eu?

— Și atunci?

— Atunci Americanul a înțeles cum merge șiretenia, și, se zice, a propus Neamțului... să'l ia tovarăș la parte... Dar...

— Dar ce?

— Dar, s'a întemplat și liberalii să se hotărască atunci să strige, ca să auză țara, că vor ciocoi să o vînză la Americani... Și când au văzut ciocoi că nu merge, s'au închinat cu pleacăciune Americanului, și Americanul a înțeles cum devine politica, și-a luat geamantanele și a plecat.

— Care va să zică am rămas cu buzele umflute.

— Ba nu, fiindcă au căzut ciocoi și au venit liberalii, și acuma...

— Ce?

— Acuma, zice că vine Neamțul...

— Apoi, Neamțul dă cât da Americanul?

— Dacă n'o da tocmăi atîta, tot o să dea ceva...

— Apoi are de unde?

— Are; și dacă n'o avea destul, o să ia acuma el tovarăș pe Americanul la parte...

Isnaful, auzînd balivernele mele, zice:

— Ia ascultă-mă, dela țara oiți fi eu, dar nici așa de prost nu sunt să'ți crez toate mofturile dumitale.

— Ce mofturi, nene? întreb eu serios.

— Astfel de lucruri numai p'în capul celui mai mare moftangiu poate să treacă!

Și a plecat isnaful meu cam supărat, înțelegînd că dacă ar fi adevărat ce spun eu, ar fi prea-prea, că vreau adică să'mi bat joc de el.

CAR...

CÂNTEC DE LUME

Greu e'n codrul cu cărarea
Zemisiță de troiane;
Mi-ar prii mai bine 'n casa
Unei tinere vădane.

Bată vîntul și vuească
Amuțînd în noapte satul,
Numai noi, stînd lingă vatră,
Să vorbim de răposatul.

Friguros, târziu, i-aș zice,
Zăvorîndu-i ușa sălii
Să'ncalezească așternutul
Neatins în anul jălii.

PODEANU.

BUBICO...

Nouă ceasuri și nouă minute... Peste șase minute pleacă trenul. Un minut încă și se'nchide casa. Repede 'mi iaș biletul, ies pe peron, alerg la tren, sunt în vagon. Trec de colo pînă colo prin coridor, să vîz în care compartiment aș găsi un loc mai comod. Aci, O damă singură, și fumează, atît mai bine! Intru și salut, când auz o miriitură și vîz apărînd dintr'un paneraș de lingă cocoana capul unui cățel lătos, plin de funde de panglică roșii și albastre, care 'ncepe să mă latre ca pe un făcător de rele intrat noaptea în iatacul stăpînii-si.

— Bùbico! zice cocoana... șezi mumos, mamă!

— Norocul meu, gîndesc eu, să trăesc bine! lua-te-ar dracul de javră!

Bùbico se liniștește puțin; nu mai latră: își retrace capul în paneraș, unde îl acopere iar cocoana cu un tîrtănaș de lână roșie; dar tot mirie înfundat.

Eu, foarte plictisit, mă lungesc pe canapeaua din fața cocoanii și 'nchiz ochii. Trenul a pornit.

Prin coridor umblă pasajeri și vorbesc. Bùbico mirie arțăgos.

— Biletele, domnilor! zice conductorul, întrînd cu sgomot în compartimentul nostru.

Acum Bùbico scoate capul foarte sus și, vrînd să sară afară dela locul lui, 'ncepe să latre și mai grozav ca adineaori.

Eu întind biletul meu conductorului, care mi'l perforează. Conductorul face un pas cătră cocoana, care 'și caută biletul ei în săculețul de mîna, pe când Bùbico latră și chelălăe desperat, smucindu-se să iasă din paner.

— Bùbico, zice cocoana, șezi mumos, mamă!

Și 'ntinde biletul.

Cînd mîna conductorului s'a atins de mîna cocoanei, Bùbico par'ca 'nnebunit.

Dar conductorul și-a terminat treaba și ese. Cocoana își invelește favoritul mîngăindu'l „mumos“; eu mă lungesc la loc închizînd ochii, pe cînd Bùbico mirie înfundat, ca tunetul care se tot depărtează după trecerea unei grozave furtuni.

Acum nu se mai aude deloc. Dar auz hîrșitit unui chibrit: cocoana își aprinde o țigaretă... Încă nu mi-e somn. De ce n'ași aprinde și eu una? Al de degrabă să nu perz trenul, am uitat să'mi iaș chibrituri. Dar nu face nimic... S'o rog pe mamăța lui Bùbico... Scot o țigaretă, mă ridic și dau să m'apropi de cocoana. Dar n'apuc să fac bine o mișcare, și Bùbico scoate capul lătrîndu-mă mai furios decît pe conductor: latră și chelălăie și tușește și...

— Bùbico, zice cocoana, șezi mumos, mamă!

— Lovi-te-ar jigodia, potaia dracului! zic în gîndul meu. N'am văzut de cînd sunt o javră mai antipatică și mai scîrboasă... Dacă ași putea, i-ași rupe gîtul.

În sbieretele desperate ale lui Bùbico, mamăța îmi dă s'aprinde.

Eu îi mulțumesc și m'așez în locul cel mai depărtat din compartiment; de teamă că n'am să mai pot rezista pornirii și am să'i trag la cap cînd și l-o mai scoate din paner.

— Frumuseșel cățel aveți, zic eu cocoanii după câteva momente de tăcere; dar rău!

— Aș! nu e rău, zice cocoana, pînă se'nvață cu omul; dar nu știți ce cumințe și fidel este, și deștept! Ei bine! e ca un om, frate! doar că nu vorbește...

Apoi cătră paner, cu multă dragoste:

— Unde'i Bùbico?... Nu e Bùbico!... Din paner se aude un miorlăit sentimental.

— Să'i dea mama băețelului zăhărel?... Bùbico! Bùbi!!

Băețelul scoate capul cu panglicuțe... Mamăța'l degajează din țoalele în care dospește 'nfășurat și l' scoate afară. Bùbico se uită la mine și mirie 'n surdina. Eu, apucat de groază la ideea că nefericitul ar încerca să mă provoace, zic cocoanei:

— Madam! pentru Dumnezeu, țineți'l să nu se dea-la mine! eu sunt nevrinos, și nu știu ce-aș fi în stare... de frică...

Dar cocoana, luînd în brațe pe favorit și mîngăindu'l cu toata duiosia:

— Vai de mine! cum crezi d-ta... Noi? suntem băeți cuminți și bine creșcuți... Noi nu suntem mojiți ca Bismark...

— Ha? zic eu.

— Bismark al ofșerului Papadopolini. Dându'mi această explicație, cocoana scoate din săculețul de mîna o bucăciță de zahar:

— Cu'i place zăhărelul?...

Bùbico, făcând pe bancă sluj frumos, cu toată clătinațura vagonului :

— Ham!

— Să'i dea mamița băiatului zăhărel?

Bùbico :

! — Ham! ham!

Și apucă bucățica de zahar și'ncepe s'o ronțăie.

Cocoana scoate din alt săculeț o sticlă cu lapte, din care toarnă într'un pahar; apoi:

— Cui i place lăptic?

Bùbico, lingându-se pe bot:

— Ham!

— Să'i dea mamița lăptic băiatului?

Bùbico impacient:

— Ham! Ham!

— Ah! suspin e în adincul gândului; lua-te-ar hengherul, Bùbico!

Dar cocoana apropie paharul aplecat de botul favoritului, care'ncepe să lăpăie, și lăpăie, și lăpăie, pînă când un pasajer se arată la ușa compartimentul nostru, uitându-se înăuntru. Bùbico se oprește din lăpăit și se pornește să latre ca o fiară, cu ochii holbați și mușcând în sec și clătănind din dinți, și tușind și...

— Vede-te-aș la Babeș, jigăraie îndrăcită! gândesc e, și prin mîntea mea încep să treacă fel-de-fel de idei, care de care mai crudă și mai infamă.

Pasajerul s'a retras de la geam. Bùbico s'a potolit. Cucoana toarnă iar lapte'n pahar și bea și dumneei. Eă simț cum mă năvălesc, din ce în ce mai irresistiblee, ideile negre.

— A *propos*, zic eă, madam, vorbeați adineaori de Bismark... al...

— Al ofițerului Papadopolini...

— Ei! ce e Bismark?

— Un dulău decurte... Era să mi'l omoare pe Bùbico... Papadopolina are o cățelușă, Zambilica, foarte frumusică! șade alături de mine; suntem prietene; și dumnealui (arată pe Bùbico) curte teribilă! (cătră Bùbico) Craiule!... (cătră mine) Mizerebila de servitoare, o dobitoacă! I-am spus, când l-a dus afară de dimineață — că nu știi ce curat e! — zic: „Bagă de seamă să nu scape, să se ducă la Papadopolina, că'l rupe Bismark... dulăul ofițerului, care șade cu chirie la ea (tușește cu mult înțeles). Eă nu știu ce făceam p'în casă, când auz afară chelălăituri și țipete... Strig: „Bùbico! Bùbico! unde e băiatul?!“ Alerg... Mi'l aducea dobitoaca pe brațe; d'abia 'l scosese ea și Papadopolina și soldatul ofițerului din gura dulăului. Ce să'l vezi? tăvălit, leșinat și moale ca o cârpă, Zic: „Va! de mine! moare băiatul!“ Stropește'l cu apă! dă'i cu odicolon la nas!... Ce-am pățimit, numai eă știu... Doue săptămâni a zăcut... Am adus și doftor. Dar în sfârșit, slavă Domnului! a scăpat... (cătră Bùbico). Mai merge la Zambilica băiatul?

Bùbico :

— Ham!

— Să te mănânce Bismark... craiule!

— Ham! ham!

Și sare de pe bancă jos în vagon și apucă spre mine.

— Cucoană! strig eă, ridicându'mi picioarele; eă sunt nevricos, să nu se dea la mine, că...

— Nu, frate! zice cucoana, nu vezi că vrea să se 'mprietinească? Așa e el; numai-decât simte pe cine'l iubește...

— A! zic eă, având o inspirație infernală; a! simte pe cine 'l iubește!... vrea să ne'mprietinim?... Bravo!...

Și pe când cățelul se apropie să mă miroasă, iaă un pachetel de bomboane, pa care le duc în provincie la un prietin; îl deschid, scot un bombon, și, întinzându'l în jos, cu multă blândețe:

— Cuțu, cuțu! Bùbico băiatul! Bùbi!

Bùbico, dând din coadă, se apropie mai întâiu cu oarecare sfială și îndoință, apoi încurajat de blândețea mea, apucă frumos bombonul și începe să'l clefăiască.

— Vezi că v'ați 'mprietinit! zice cocoana cu multă satisfacție de această apropiere.

Apoi îmi spune genealogia favoritului: Bùbico este copilul lui Garson și al Gighichii, care era soră cu Zambilica a Papadopolinii. Ceea-ce, care va să zică, însemnează că Zambilica este mătușa lui Bùbico după mamă.

În timp ce cocoana îmi povestește eă înfrînându'mi aversiunea și desgustul în favoarea unui scop înalt, întrebunțez cele mai înjosoare mijloace spre a intra în bunele grații ale nepotului Zambilichii. Și 'n adevăr, Bùbico se tot apropie de mine, pînă se lasă să'l iaă în brațe.

Simț că mi se bate inima de teamă ca nu cumva, printr'o mișcare, printr'o privire, să trădez un plan mare ce l-am croit în adincul conștiinței mele.

Cocoana nu se poate mira în destul de prietenia ce 'mi arată Bùbico, pe când eă cultiv cu stăruință această prietenie atât de scumpă mie, prin mângăeri și prin bonboane.

— Ei! vezi! cum v'ați 'mprietinit... Ce e, Bùbico? ce e, mamă? iubești pe domnul? da?

Și Bùbico răspunde, gudurându-se 'n brațele mele:

— Ham!

— Așa? ai trădat-o care va să zică pe mamița? craiule!

Bùbico:

— Ham! ham!

— Trebuie să fi om bun! Nu trage el la fitecine...

— Firește, coconiță; simte cănele; are instinct.

Când zic acestea, iată că trenul se oprește în Crivina.

Pe peron se aud lătrături și ceartă de câni. Bùbico da să se smucească din brațele mele; eă îl țin bine; el începe să latre îndărjit către fereastra vagonului. Trenul pornește iar, și Bùbico, întorcând capul către partea de unde s'aude depărtându-se cearta semenilor lui, continuă a lătra; eă îl mângăiu să'l potolesc; el, când nu se mai aude nimic, ridică botul spre tavan și începe, în brațele mele, să url.

— Ah! Bùbico, zic eă în gând, mân-

gându'l frumos; de capu'ți!...vedea-te-ași mănusi!

Dar Bùbico urlă mereu.

— Doamnă, zic eă, rău faceți că'l țineți așa de aproape pe Bùbico și acoperit așa în căldură, poate să turbeze... Chiar așa, aici e prea cald.

Și zicând acestea, mă scol cu Bùbico'n brațe și m'apropiă de fereastra vagonului. Pun pe Bùbico binișor jos lângă mamița lui, și cobor geamul, aplecându-mă să respir. Afară, noapte neagră ca și ideile mele.

— Bine faci! să mai iasă fumul de țigară, zice cocoana.

Intrăm pe podul Prahovii.

Eă m'ntorc, iaă o bomboană, i-o arată lui Bùbico, care s'apropie de mine bițind frumuseț din coadă.

— Pe memoria lui Plutone și a fidelului său Cerber, zic eă în gând, jur că aă mințit acei cari aă cântat instinctul cânilor! E o minciună! Nu există!

Bùbico îmi ia bomboana; îl iaă iar în brațe, și mă daă lângă fereastră, ridicându'l în dreptul deschizăturii. Aerul răcoros, trecându'i pe la bot, face mare plăcere lui Bùbico. Scoate limba și respiră din adinc.

— Pentru Dumnezeu! să nu'l scapi pe fereastră...

Dar n'apucă să sfișească și Bùbico dispăre ca un porumbel alb în neagra noapte, înapoi spre București, sburând... la Zambilica, probabil.

Mă'ntorc cu fața spre cocoana și, arătându'i mâinile goale, strig desnădăjduit:

— Doamnă!

Un răcnet!...

... A'nnebunit cocoana...

— Repede, doamnă, semnalul de alarmă!

O duc la semnal și o învăț cum să'l tragă. Perdută de durere, execută mișcarea cu o supremă energie.

Trenul, stop! pe loc. Cletinătură colosală. Emoție generală 'ntre pasajeri...

— Cine? cine a dat alarma?

— Dumneaei, zic eă către personalul trenului, arătând pe cocoana leșinată.

Trenul se pune din nou în mișcare. La Ploești, cocoana s'a deșteptat din leșinul ei, ca, sdrobită de nenorocire, trebuie să respundă la procesul-verbal ce i se dresează pentru întrebunțarea semnalului.

Pe când, în mijlocul pasajerilor grămădiți, cocoana se jelește, eă m'apropiă de urechea ei, și 'i șoptesc respicat, cu un rînjit diabolic:

— Cocoană! eă l-am aruncat, mănca-i-a! coada!

Ea leșină iar... Eă trec ca un demon prin mulțime și dispar în noaptea neagră...

CARAGIALE

EPIGRAMĂ

Unul scound

Mult și bine când poți serio,
Nechemată, faima vino;
Deci, mă mulțumesc a'ți spune:
Poți să scrii tu mult și bine!

TERENȚIU

IMPOSIBIL

Scrisoarea nemuritorului Tolstoi urmează a fi comentată de toată presa europeană și americană. „Moftul Român“, ca făcând parte din această presă, își permite a face și el o mică observație asupra acestei geniale programe de revoltă sufletească.

Marele rus zice, terminându-și scrisoarea, că, dacă Christos ar apărea iar pe pământ, ar goni din biserică pe fățarnicii sacerdoți și le-ar spulbera idolii, mijloacele și uneltele de închinare la superstițiuni.

Cu toată modestia, facem această simplă observație: ceea ce spune Tolstoi ar fi imposibil!

Dacă Domnul Christos, uitând neplăcută aventură de odinioară, ar mai face imprudența să revie pe pământ, ar plăti desigur și mai scump astăzi dragostea pentru omenire.

Nu! Credem pe Tatăl ceresc prea cuminte, ca să-l bănuim un moment măcar capabil a-și mai trimite fiul, deghizat în rabin, printre noi!

Dacă ovreii lui l-au răstignit... Dumnezeu! mai ales astăzi, cu M. C. A. și A. A. R. și M. A. A., ce i-ar face ovreii lui creștinii?

CAR...

EPITAF

Teofana păcătoasă,
Fecioria sa călcând,
Săvârșitu-s'a din viață
In dureri grele născând.

Ast-fel, Pronia'ndurată
Sufletul i-a mântuit,
Ispășire rînduindu'i
Pe unde-a păcătuit.

GH. O. M.

Rezolvarea crizei financiare

Cea mai bună dovadă că poporul român este conștient de greutățile lui actuale, e faptul că zilnic primim în redacție o sumedenie de scrisori, prin care cititorii și chiar gentilele noastre cititoare emit părerile lor asupra rezolvării crizei financiare.

În neputință de a publica în întregime aceste importante documente, scrise cu o remarcabilă competență financiară, ne mulțumim a le resuma, publicând adică pur și simplu numai soluțiunile problemului financiar, desbrăcăto de complexul lor de argumente și demonstrațiuni savante.

Rugăm în același timp pe toți cititorii să ne trimită soluțiunile lor în chestia crizei financiare.

Va fi astfel un soi de plebiscit care va înlesni enorm sarcina celor chomați să salvoze țara de faliment.

Întă cătova din soluțiunile în chestie:

„Eū am fost totdeauna pentru capitalurile străine“.

Potlogărescu

Membri al societății pentru exploatarea sării „Oncelu Mari“.

„Numai explorarea și exploatarea sub-solului ne poate scăpa de criză“.

Zozo, Mița, Mînița, etc.
Bicicliste române.

„Imprumutul, domnilor, numai împrumutul ne poate ține!“

D. E. Kavaty

Fost, actual și viitor minor.

„Pentru ce oare nu am profita de faptul că avem păduri seculare și nu am face dintr'ensele o resursă de avuție națională?“

Un hoț de codru.

„Jos sinecurile, pensiunile, cumulul, lefurile, diurnele grase!“

C. Mănescu

Directorul Regiei.

„No, frache, că 's doară numai me-toaghele lui Peștalojiu ne pot scăpa ghe paupertache.“

Un pedagog absolut

„Petrolul să 'l vindem străinilor, că doar n'o să bem noi gaz, și să ne gândim cu o oră mai înainte la reconstituirea viilor filoxerate.“

Un membru al primei societăți
antialcoolice române

„Criza este ca și amorul. Singura ei soluțiune este o soluțiune... de chibrituri în oțet.“

O fată romanțioasă

„Scăparea e numai în impozite. Pentru ca impozitele însă să fie suportate fără murmure de contribuabili, trebuie ca ministrul care le pune să fie un bărbat impozant.“

K. Lamburopol

„Leacul crizei? Singura operație financiară recomandabilă e să se taie în carne vie.“

Dr. Severeanu

„Vreți a scăpa de criză?— Citiți Verzi și Uscate de Iodoform.“

Dr. Urechia

„Dacă pescăriile din Dobrogea ar renta tot așa de bine ca acele din București, n'ar mai fi criză 'n țară.“

Coștăică Bibanide
pr. conf. coco

ECOURI DE SF. GHEORGHE

IDILĂ

Student. Proprietăreasă.
El innalt. Ea durdulie...
Mai la urmă ce no pasă,
Dacă 'l iartă din chirie?

INVIDIE

Noe ne ia pielea
Proprietăreasă.
Ferico de Zdrelea,
Bino și-ales casa!

DE 'NCHIRIAT

Va! ai rămas fată bătrână,
Nu s'a găsit niciun bărbat
Să vadă că posezi o mână
Și un subsol de 'nchiriat!

UN BURTĂ-VERDE

Mai groaznic decât Mărunțelu,
În marea-i arghirofilie,
Și-a cumpărat un loc la Belu,
Și-i trist... că nu'l dă cu chirie!

O AVERE 'N PRIMEJDIE

Amicul Ies stă la mansardă.
Săracul Ies, ce ghinion!
Clădirea când o fi să ardă,
Cum o să-și scape-al său baston!

GHITĂ DELAMIQIL

BRĂTIANU ȘI NOTTARA

Amicului meu d. C. Nottara, dela Teatrul Național, se știe că i s'a suprimat o catedră ce avea la Conservator.

„Pe viu! Dumnezeu! domnule conte, asta strigă răsbunare la cer!“ și-a zis fără îndoială distinsul artist dramatic.

Și răsbunarea nu întârziă a sosi, căci degetul Providenței își viră coada în toate.

Suprimat dela Conservatorului de declamație, d. C. Nottara s'a înscris la Conservatorului, unde se declamă. Și astfel, vineri 27 aprilie, în ziarul Conservatorului No. 104 a apărut un articol politic semnat de d. Nottara.

Regretăm că eminentul artist s'a aruncat în culisele politice, și regretăm cu atât mai mult, cu cât iată ce scrie despre Ion Brătianu:

„El însuși fiind un om mediocru, fără concepțiuni mari de guvernare, găsea...“

Cu alte cuvinte, valorosul artist, improvizat gazetar și bărbat de Stat, tratează pe I. Brătianu ca pe un gagist oare-care, ca pe I. Montăureanu de pildă.

Apoi, să avem pardon, ori cât am fi noi de reacționari, Ion Brătianu nu e un om mediocru și așa și pe dincolo, cum îl combate d. Nottara.

Se vede cât de colo că d. Nottara nu și-a 'nvățat încă destul de bine rolul de om politic și că are nevoie de sufler. Or, suflerul, în această ocazie, este Istoria nepărtinitoare, care a avansat de mult pe I. Brătianu la gradul de societar clasa I-a printre guvernanții trecuți, prezenți și viitori ai țării.

Ion Brătianu, domnule Nottara, a jucat roluri de forță pe scena politică, ba încă—dacă nu te superi—are și câteva creațiuni cari se numesc: războiul de la 78, România modernă, Independența, Regalitatea, Coroana de oțel, creațiuni cel puțin tot atât de remarcabile ca Pigmalion, Hamlet, Macbeth, ale d-tale.

Ion Brătianu, domnule Nottara, a cules multe aplauze în cariera lui și, cu siguranță, că, în împrejurările grele prin cari trece țerșoara noastră, dacă ar fi cu puțință, el ar fi chemat la rampă, după cererea generală, cu strigăte de „bis“.

Îmi pare rău deci, deși reacționar, că ieri așa de sus pe bietul Ion Brătianu.

Să lasăm repede cortina, domnule Nottara, peste acest nefericit prim debut

al d-tale pe scena politică. Să fluerăm, să ne luăm pardesiurile de la garderobă și s'o ștergem repede la o bere!

DON SALLUSTE

Ultima oră.—În momentul de-a pune ziarul sub presă, ni se telefonează din Ploești că autorul articolului din *Conservatorul* nu este d. Nottara, eminentul nostru artist dramatic, ci un domn Nottara din localitate, tiner comic de mare viitor, pe care 'l cheamă tot Costache și care nu-î încă actor, deși poartă o perucă à la Avesalom.

Luăm act cu plăcere și cerem scuze d-lui Nottara, artistul.

D. S.

MOFTURI

Tata (câtre flu-său, care 'l ofere o țigaretă „Garmen Sylva“)—De-astea de 15 bani fumezi dumneata?!... Eū mă mulțumesc cu țigaretă de damă... 5 bani una.

Fiul. — Ei! dacă aș avea și eu ca d-ta de ngrijit de o familie așa de numeroasă, aș fuma militare, două la cinci bani!

**

— Hai pungașule la poliție!

— De ce mă faci pungaș, domnule? Ia-ți seama la vorbă! Pardon!

— Păi nu te prinsei cu mâna în buzunarul meu, tâlharule?

— Ei și!

— Asta-î pungașie!

— Domnule, nu m'e calomnia. Ce culoare politică ai dumneata?

— Liberal, dar nu 'nteleg...

— Bravo, care va să zică ești guvernamental. Atunci te 'ntreb: guvernul e pungaș?

— ?! ?!

— Repet: comite o pungașie guvernul când, spre a scăpa de criză, caută să atragă capitalurile străine?

— Din contră, e un act înțelept...

— Atunci domnule, băgându-ți mâna 'n buzunar, eū am făcut un act înțelept, iar nu o pungașie cum ziceai dumneata; căci ce oare vrem noi pungașii români decât să atragem capitalurile străine?

**

— Domnișoara se logodește acum curând?

— Da; mai avem o înfățișare...

— ?!

— Înfățișarea din urmă de divorț a ginereului meu.

LEVANTINISM

Cea mai levantină administrație română este de sigur Banca Agricolă din Călărași care are următorul personal:

D. Spiro Rosolimos, director; d. Grimanis, casier; d. Gogolanis, contabil; d-nii Sifris și Drosos, magazineri; iar controlor — ca o culme — d. Draculis.

Juna Literatură

«Juna Literatură» este titlul unei reviste care a apărut deunăzi în Craiova și în care d. N. O. Dalloerin publică următorul capo d'operă:

IN ABIS

E pe cer un mîndru laur
Și pămîntul e albastru,
Și cu zece curcubeie
Stă închis bietul sihastru.
Plînge dornic și visează
În mister și 'n frumusețe,
Și s'a nîft aiot ciobanul,
Taina Domnului să 'nvețe.
Dar zări, păgînul inger,
Prin eter sburînd o fată,
Și 'ntr'o noapte, beat de rugă,
I'veni un dulce tată.
E înalt și este tînăr,
Are ochii mari de zeu,
Și citește prin abisuri
Taina dragostei mereu.

N. O. Dalloerin.

Un laur pe cer (mîncă-l-ai poet!),
pămînt albastru, sihastru încins cu zece
curcubeie, cioban înșipt, inger păgân care
beat de rugă devine dulce tată în cola-
borare cu o fată sburătoare...

Dacă eū săū dumneata, cititorule,
am scrie vorbele astea așa în proză
sau le-am spune cuiva la cafenea, nu-î
așa că s'ar numi imediat o comisie
medicală care să constate dacă trebuie
să ne ducă la Mărcuța ori la Babeș?

Ei bine, în poezie merge, și pe bala-
mucosii — ca să zic așa — dela «Juna
Literatură» nu-î leagă nimeni!

TRIBUNA LIBERA *)

Restignirea lui Caion

Chiar de la începutul acestui studiu
trebuie să ne 'ntrebăm:

Cine este acest Caion, și ce este el?

Cei ce vor fi citit *Cronicele săptămânale* ale «Adevărului», și cei ce vor fi asistat lunar la *Academia de Musică*; cei ce și vor fi croit pantalonii după *Moda Ilustrată*, și cei ce se vor fi «socolit» abonați ai *Revistei Literare*, aceștia, de sigur, vor fi știind cine este Marele Critic: Const. Al. Ionescu, ce 'l mai zice și Caion.

Iată-l dar, pe celebrul Caion, restignit la stilpul Infamiei!...

Imprejurul său și înaintea lui pînă 'n zarea depărtată se ved: popor, studenți și studente, poeți și prozatori. Rumoare generală și Eclipsă solară parțială. Jos, la dreapta crucii, mult răbdătoare *Revista Literară*, represintată prin indulgentul și blajinul ei colonel-redactor, exclamă:

Ai parte ș'azi, Caioane,
Că-sunt în bună toane.

Altfel cu-îconostasul

Cădelniț, cu papuci,

Cu sfinți, prescuri, cu cruci

De tot și-aș strimba nasul! *)

Loc! *Academia de Musică și Artă Dramatică* se apropie de Martir:

Din fructul muncii tale,

Caion, un dar îți fac:

Primește deci frumoasa

Cunună de spanac!

La spatele acesteia, vine zețarul «*Cronicele Săptămânale*»:

Mă uit la mâna ta umflată:

*) Redacțiunea nu răspunde de cuprinsul acestei rubrici.

1) Nasul criticului, în loc de lung, o strîmb.

E'nțepenită 'n legătură,
Și tot mă tem c'o să mai scrie
Vre-o cronică de umplură!

Aici, marele mucenic, scărbit pînă 'n adîncul sufletului de câte i-a fost dat să auză, ridică într'o parte îngusta-î frunte, privind dureros cerul...

Un corb, de-asupra crucii, întinse a-ripele *en éventail*, și, pe când cititorii noștri se așteaptă ca ciocul ascuțit și recurbat al negrului corb să 'i scoată ochii lui Caion, — *le maître corbeau* îi răpește cașul de la gură!

Un biet suprimat, ruinat mai mult că soția citea regulat și se conforma întocmai *Modei Ilustrate*, beat de bucurie, dădu asalt marelui Maestru de Croitorie cu următoarele ghionturi versificate:

Sic și hop și na, Caioane,
La mai rizi tu de cucoane
Schimbă de-ți mai stă în mână
Modele pe săptămână.

Tăcere!... «*Puberul*» poet, în a cărei «*mână virgină*» palpită «*condeiul castității*», e vorba de Iulius Dragomirescu, acel care mai ajutase pe marele martir să și ducă crucea, — ingenuchiând — mistic, extatic și isoteric, ciupi coarda inspirată de frica Prea Înaltului.

Do re mi fa sol,

Marele Simbol

Singerat și gol,

Ristignit, ofta

Jeluind așa:

Do re mi sol fa...

Draga 'i răspunea:

O te-ascult și crez,

Martir te visez,

Do re fa diez

Dar Caion de colo

Tremurând în solo

Răspunde: «*Merci*»

Do re mi Sofi!»

«*Mi-e sete*» șopti *Calul Poetilor*, lăsându-și capul să-i cadă pe piept. Atunci, din mulțimea urlătoare, apare autorul acestui genial studiu («un june efeb cu ochii mari») ținînd, în mână-î delicată, o trestie de baltă, ușoară, subțire și înaltă, în virful căreia se vedea următoarea inscripție:

Ne'nduplecat cu mine

În «*Moda Ilustrată*»,

Caion, adincă groapă

Crezuși că mi-ai săpat;

Eū, mai milos ca tine,

La vocea-ți sugrumată,

Îți dau nu numai apă,

Îți dau chiar și rahat!...

În urma obicinuitului său aperitiv, Mucenicul prinse atîta putere, încât putu să și dea duhul într'o supremă sfortare epileptică strigînd: «Sofi! Sofi! Lama Sabahitani!»

Un reporter al «*Moftului Român*» avînd la 'ndemână o pană, impuse în capul Caionului și curse... apă.

Căți-va bolnavi de gușter, simbolism și tignafes, pe jumătate goi, își plîng maestrul pe un maidan, unde zac aruncate diferite *cronici săptămânale*; pe când un grup de mai mulți băcani, aruncă zarul, pînă târziu, asupra *operilor rămase incomplete*, precum să se în-deplinescă scrisurile scripturii: *Ei sibi diviserant inexprimabiles mei...*

Speranțe Conservatoare

Cum s'ar putea deslega nodul gordian...